

Grunnbok om psykisk helse hos eldre

Johanne Tonga, Martin Bystad, red.

Psykisk helse hos eldre: mestring og behandling

Oslo: Gyldendal, 2020

349 s. Pris NOK 479

ISBN 9788205531352

Michael 2021; 18: 236–7.

Redaktørene skriver i forordet at målgruppen for boken er helsepersonell med spesiell interesse for eldres psykiske helse, i alle delene av helsevesenet. Målet er å gi forskningsbasert og erfaringsbasert kunnskap om feltet, og tilby praktiske verktøy i behandling og for å fremme mestring. De ønsker å fylle et tomrom i litteraturen ved å fokusere på «normalitet og mestring» fremfor sykdom.

Boken består av 14 kapitler skrevet av ulike forfattere, som har bred erfaring fra klinisk arbeid og forskning. Aldersbetingede endringer i personlighet, søvn og seksualitet vies plass innledningsvis. Deretter følger kapitler om de vanligste sykdomskategoriene som depresjon, angst, selvmordsatferd, kognitiv svikt, traumer og rusproblemer. Til slutt handler det om å leve med langvarige smerter, bruk av avspenningsteknikker og arbeid med pårørende.

Ambisjonen om å dekke helseområder som ikke er omtalt i andre fagbøker, er delvis oppfylt. Særlig er kapitlene om søvn, smerter og bruk av avspenningsteknikker for å mestre ulike plager friske innslag og godt skrevet. Kapitlene om psykisk sykdom, som depresjon, angst og selvmord, fremstår godt forankret i kunnskapsbasert behandling. Et lite unntak må være bruk av tvang med hjemmel i psykisk helsevernloven ved suicidfare. Her burde forfatteren ha presisert at farekriteriet kun kan komme til anvendelse der hovedkriteriet alvorlig sinnslidelse foreligger.

Boken fremstår variert i oppbygningen, noe som kan gi leseglede, men som kan begrense utbyttet noe. Man kunne ønske seg en mer enhetlig oppbygning av kapitlene og tydeligere beskrivelse av hvem man henvender seg til underveis. Her har forfatteren av depresjonskapitlet på forbilledlig vis beskrevet de ulike handlingsrommene helsepersonell har, avhengig av arbeidssted og rolle.

Boken anbefales som innføring for helsepersonell som har lite erfaring med temaet fra tidligere og vil nok passe best for dem som arbeider i kommunehelsetjenesten med lettere psykiske plager og lidelser blant eldre.

*Cecilie Bhandari Hartberg
c.b.hartberg@medisin.uio.no
Institutt for klinisk medisin
Universitetet i Oslo*